Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	1PP/227/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3119015210
Dátum vydania rozhodnutia:	11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Michal Frátrik
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2019:3119015210.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v senáte zloženom z predsedu Mgr. Michala Frátrika a prísediacich Ing. Róberta Meluša a Jaroslava Pučeka, v trestnej veci odsúdeného P. K., nar. 8. septembra XXXX v J., trvale bydliskom Y. XXXX/X, J., na verejnom zasadnutí konanom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava (ÚVV a ÚVTOS Ilava) 11. decembra 2019 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného P. K., nar. 8. septembra XXXX na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

04.10.2019 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného P. K. na jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v jeho návrhu doplnenom 14.10.2019 okrem iného poukázal na to, že hlboko ľutuje, že sa spoznal s poškodenou, ktorá tiež niektoré skutkové okolnosti podáva skreslene v snahe jeho osobe priťažiť. V minulosti bol invalidný dôchodca, pričom v čase podania návrhu je už plným dôchodcom. Vo výkone trestu uhradil takmer všetky dlhy. Vzhľadom na jeho zdravotný stav je bez pracovného zaradenia. Celé roky berie denne veľké množstvo liekov, hlavne z dôvodu závažnej choroby srdca - poruchy chlopne. Počas výkonu trestu odňatia slobody mal aj infarkt, po ktorom bol hospitalizovaný, o čom predkladá príslušné potvrdenia - prepúšťacie správy. Poukázal, že vo výkone trestu odňatia slobody sa práva bezproblémovo, je skôr utiahnutý, čo je aj dôsledkom liekov, ktoré užíva. Počas výkonu trestu odňatia slobody mu zomrel syn. Dobudúcna je odhodlaný viesť riadny život.

Súd zistil, že P. K. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín 6T 95/2015 z 13.11.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne 2To 169/2015 z 14.01.2016, a to pre trestné činy znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., sexuálneho násilia podľa § 200 ods. 1 Tr. zák. a obmedzenia osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák., pre ktoré mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody 6 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, na ktorého výkon nastúpil 03.04.2015 (so započítaním väzby od 03.04.2015 do 14.01.2016) a ktorý má predpokladane vykonať 03.12.2021.

Lehota na podanie návrhu na podmienečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od 13.09.2019.

Z hodnotenia ÚVTOS a ÚVV Ilava vyplynulo, že z výkonu väzby nie sú v dokumentácii evidované negatívne poznatky o odsúdenom, povinnosti si plnil. Vo výkone trestu správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, musel byť upozorňovaný na dodržiavanie zásad slušného správania. Pokyny a príkazy plní, v kolektíve odsúdených je nekonfliktný. V oblasti plnenia povinností a dodržiavania zákazov sa opakovane vyskytovali a vyskytujú nedostatky v ustrojenosti, v upravenosti zovňajšku a lôžka, v udržiavaní poriadku v osobných veciach, v dodržiavaní zásad osobnej i kolektívnej hygieny a v dodržiavaní časového rozvrhu dňa. K trestnej činnosti prezentuje nekritický postoj,

nepreberá zodpovednosť za skutok, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Z resocializačného hľadiska a hľadiska plnenia úloh programu zaobchádzania považoval ÚVTOS a ÚVV Ilava za potrebné uviesť, že odsúdený sa nezúčastňuje skupinových aktivít zameraných na rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia a so zameraním na rozvíjanie sociálnych zručností a schopností. Doteraz mu nebola udelená disciplinárny odmena, disciplinárny trest mu nebol uložený. Voľný čas trávi pasívne, prevažne odpočívaním na lôžku a občasným sledovaním televízneho vysielania. Fond ústavnej knižnice nevyužíva. Ponúkaných skupinových aktivít v rámci kultúrnoosvetovej činnosti sa nezúčastňuje. Do pracovného procesu zaradený nebol, je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, o prácu neprejavuje záujem. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, činnosti súvisiace s prevádzkou ústavu na pracovisku kuchyňa odsúdených odmietol vykonávať. Odsúdený je rozvedený, bez partnerského vzťahu. Počas výkonu trestu jeden zo synov odsúdeného spáchal samovraždu, s druhým synom sa nekontaktuje. V minulosti udržiaval len sporadický korešpondenčný kontakt s bratom. Aktuálne neudržiava kontakt so žiadnym rodinným príslušníkom. V korešpondenčnom kontakte neboli zaznamenané negatívne poznatky. Odsúdený čiastočne plní program zaobchádzania. V edukačnej oblasti sa vyskytujú nedostatky v plnení povinností, k spáchanému trestnému činu zastáva nekritický postoj, verbalizuie, že skutok sa nestal tak, ako je opísaný. Úlohy vyplývajúce z programu zaobchádzania v tejto a tiež v oblasti voľného času odsúdený neplní, nezapája sa do aktivít zameraných na rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia, na rozvíjanie sociálnych zručností a schopnosti, trávenie voľného času je pasívne. K pracovnej oblasti je apatický, udržiavanie extramurálnych vzťahov je nedostatočné. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodu užívania návykových látok, psychiatrických problémov, závažnosti trestného činu, ku ktorému zastáva nekritický postoj. Trestná minulosť odsúdeného, viď odpis registra trestov.
Vzhľadom na uvedené skutočnosti ÚVTOS a ÚVV Ilava záverom konštatoval, že odsúdený síce čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienečné prepustenie, avšak neodporučil jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ celkom už štyrikrát súdne trestaný, a to pre rôznorodú, prevažne násilnú trestnú činnosť. V prvom prípade (odsúdenie OS Trenčín 2T 246/1993) sa na odsúdeného hľadí, ako keby odsúdený nebol. V roku 2014 bol Okresným súdom Trenčín pod 3T 50/2008 odsúdený za spáchanie trestných činov lúpeže, výtržníctva a nebezpečného vyhrážania k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody 4 roky, 6 mesiacov a 20 dní, ktorý trest vykonal 07.02.2014. V roku 2014 bol tiež Okresným súdom Trenčín pod 6T 121/2014 odsúdený za spáchanie trestného činu nebezpečného vyhrážania k trestu odňatia slobody 6 mesiacov, ktorého výkon bol podmienečne odložený a bola určená skúšobná doba 1 rok.

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania písomného hodnotenia odsúdeného nedošlo k zmenám.

Odsúdený na verejnom zasadnutí navrhol jeho žiadosti na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť, pričom opätovne poukázal na to, že užíva lieky, zomrel mu syn. Rátal s tým, že bude podmienečne prepustený, keďže podľa neho nešlo o závažný trestný čin.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol, aby súd návrh odsúdeného na podmienečné prepustenie zamietol, kde poukázal na čiastočné negatívne hodnotenie ústavu ako aj neodporúčacie stanovisko ústavu.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por.: „O podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák.: „Súd môže odsúdeného podmienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami."

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák.: „Pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva."

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák.: „Pri podmienečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby."

Predpokladom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:
1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).
§ 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmienečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená ani jedna podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zák. dôvodný.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky, toto mal súd preukázané zo skráteného výpisu.

Čo sa týka splnenia prvej materiálnej podmienky, tak sa v danom prípade sa už táto podmienka nejavila ako splnená, pričom súd dáva do pozornosti najmä hodnotenie ÚVTOS a ÚVV Ilava, kde okrem iného bolo konštatované, že v oblasti plnenia povinností a dodržiavania zákazov sa u odsúdeného opakovane vyskytovali a vyskytujú nedostatky v ustrojenosti, v upravenosti zovňajšku a lôžka, v udržiavaní poriadku v osobných veciach, v dodržiavaní zásad osobnej i kolektívnej hygieny a v dodržiavaní časového rozvrhu dňa. Z resocializačného hľadiska a hľadiska plnenia úloh programu zaobchádzania tiež nie je bez významu, že odsúdený sa nezúčastňuje skupinových aktivít zameraných na rozvíjanie právneho a

spoločenského vedomia a so zameraním na rozvíjanie sociálnych zručností a schopností. Voľný čas trávi pasívne, prevažne odpočívaním na lôžku a občasným sledovaním televízneho vysielania. Fond ústavnej knižnice nevyužíva. Ponúkaných skupinových aktivít v rámci kultúrnoosvetovej činnosti sa nezúčastňuje. Do pracovného procesu zaradený nebol, je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, o prácu neprejavuje záujem. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, činnosti súvisiace s prevádzkou ústavu na pracovisku kuchyňa odsúdených odmietol vykonávať.

Splnená tiež dôsledne nebola druhá materiálna podmienka, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, tj. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu s prihliadnutím k jeho trestnej minulosti riziko recidívy veľké. Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol predovšetkým na skutočnosť, že odsúdený bol celkom už štyrikrát súdne trestaný, pričom už v minulosti mu bol uložený aj nepodmienečný trest odňatia slobody (Okresným súdom Trenčín pod 3T 50/2008), ktorý neviedol k jeho náprave. Možno teda konštatovať, že odsúdenému už bola daná možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, pričom od jej páchania odsúdeného neodradili ani uložené a vykonané (i nepodmienečný) tresty odňatia slobody. Odsúdený navyše v trestnej činnosti prezentuje nekritický postoj, nepreberá zodpovednosť za skutok, za ktorý bol právoplatne odsúdený (čo prezentoval i v podanom návrhu). U odsúdeného teda nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Súd sa preto vzhľadom na vyššie uvedené stotožnil s hodnotením ÚVTOS a ÚVV Ilava, ktorý neodporučil odsúdeného podmienečne prepustiť. Súd ďalej dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienečné prepustenie súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy.

Prihliadajúc na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, ako i vyššie uvedené zistenia a úvahy súd návrh odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.